

"וישם את הים לחרבה ויבקעו המים, ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה וגו'" (י"ד, כ"ב).
איתא בספיק"ק שקריעת ים סוף היא ההכנה לקבלת התורה, כי ענין קריעת ים סוף הוא קריעת ים החכמה שעל ידו אפשר להתקרב ולאחוז בתורה הקדושה, אשר על כן אומרים שירת הים בכל יום תמיד, כדי שיקרע ים החכמה ותוכל הנפש להידבק במושכלות העליונות. והנה אנו מאמינים באמונה שלימה שכל מה שכתבו בספרי החסידות הוא כך במציאות ממש, ויש דרך לכל איש ישראל לזכות שיפתחו לו מעיינות החכמה בחי' קריעת ים סוף כל יום ויום, כמו שאירע ליהושע על מעברות הירדן ולרבי פנחס בן יאיר בנינאי נהרא, והוא ענין "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן", כדאיתא בתיקונים, "יוצא" דייקא ולא "יצא", כי בכל עת תמיד יוצא ושופע נהר החכמה העליון על מי שראוי לו, "ומשם ייפרד והיה לארבעה ראשים", שנכנס אל ד' חדרי המוח, עד שמשתלשל ויורד אל ד' מוחין הגשמיים בראש כל אדם, ונעשה כמעייין המתגבר וכנהר שאינו פוסק.

בשלה

מאמרים ושיחות ממו"ר הגה"צ רבי יצחק משה ארלונגר שליט"א

אחרן מקארלין ואמר: מלאכים ושרפים לוקים בטענה למה אין להם היראה שלו. והרה"ק בעל התניא אמר על הרה"ק מקארלין, שהיראה שלו היא כמו מי שמכוונים אליו רובה וכבר יצא אליו הקלע. ואמר: זהו רק היראה תתאה שלו, כי היראה עילאה שלו, אין לנו בה השגה.

ומה נאמר ומה נצטדק שאיננו יודעים מיראת ה' עדיין, ואהבת ה' אי אפשר להשיג בלי יראה, כדאיתא באור החיים הקדוש, "וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה'", "אכן להיות שדיבר משה לפני אל נורא ואיום דברים שאינם מהמוסר ובפרט לפני מלך גדול, ודבר זה נמשך לצד שהראה לו פנים צוחקות, פנים שמחות הרשומים בשם הוי"ה, לזה הראהו ה' פנים של מורא שהם בחינת הדין הרשומים בשם אלוקים, והוא אומר וידבר "אלוקים" אל משה וכו', שהם פנים המפחידים ומרעידים וכו', ויאמר אליו אני ה', נתכוון לומר לו כי הגם כי הראהו מדת הרחמים בדברו עמו, לא מפני זה יסיר מסוה הפחד וידבר בלא מורא מלכות שמים", וזהו במשה רבינו ע"ה בחיר הנביאים מימות עולם, עאכ"כ כשאדם זוכה לפניו שוחקות שהרבש"ע מקרב אותו ומקבל תפילותיו, כמה צריך להוסיף יראה על יראתו שלא יאבד הדבקות, ועל זה עיקר בקשתנו, "וישם נעבדך ביראה".

"ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים וגו', ויהי ידיו אמונה עד בא השמש"
(י"ז, ח' י"ב), כל הענין של עמלק הוא 'חותך מילות זורק כלפי מעלה', שזה מביא קריירות ועייפות ויגעות ר"ל, כמו שכבר ביארנו שקלי' פלשתים"ם היא ליצנות מכוח דיבורים, וקלי' עמלק הוא קריירות בלי ליצנות רק קריירות סתם על ידי טמטום הלב ח"ו, והתיקון הוא "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש", טראכטן און רעדן פון רבש"ע, ובוה צריך להיות חזק כל כך עד שיוליד בו יראה בפועל ממש, וכדמבואר בתניא ענין הדעת לתקוע מחשבתו בחזק עד שתצא ממנה הולדה של אהבה ויראה, וכבר נתבאר שקלי' עמלק הוא 'סתם קאלט גימאכט', בלי שום סברא וטעם, כי הלא היו ניסים כאלו שרעש כל העולם והוא בא וקירר בלי שום טענה, רק סתם קאלט גימאכט, וזה מוצאים הרבה אנשים ר"ל שמסתובבים ומכניסים קריירות ל"ע בלי שום סברא, רואים משהו מתחזק בתפילה והתלהבות, צוחקים ממנו בלי סברא, וכך הולכים ולועגים בלא דעת לכל היסודות הקדושים ואינם יודעים כי ביסוד כל זה נמצא קלי' עמלק, זורק מילות כלפי מעלה, שכחת השי"ת, "כי אין האיש בביתו הולך בדרך מרחוק", ומוזה באים לכפירה בה' ובעבדיו הצדיקים, וחושבים שאין עוד צדיקים בעולם, ולא יודעי איזה חורבן עושים בדבריהם, כי מכבים נשמות ר"ל ומטמאים אותן בטומאת עמלק, והעצה כנגד כל זה, "חגור חרבך על ירך", להתחזק מאוד כנגד חטא הירך שמשמש נמשך הכל, "ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב", "חרב נוקמת נקם ברית..."

והעיקר לחזק הניסים והנפלאות ולהוכיח קבל עם ועולם כי לא עזב ה' את עמו ושומע תפילות ומחיש ישועות בעצם היום הזה ממש, בפרט כשמתכוונן איך שה פזורה ישראל מתקיימת בין שבעים זאבי ערב המבקשים לבולעה חיים, הלא זהו נס ופלא מאין כמוהו, והנה אחר ס"ה שנים שנהרגו רוב מנין ובנין מעם ישראל והיה נראה כאילו אבד סברם ובטל סיכויים, קם כלל ישראל מחדש בישיבות ותלמודי תורה ממש כמוות שהיה, ועינינו הרואות המראה הגדול הזה ונלאות מהבין. ואיך אפשר לאטום עיניים וללכת לחפש חסרונות להטיל דופי במעשי ידיו של הקב"ה...

(רעווא דרעוויז בשלה תשע"ב)

ולכן תקנו חז"ל לומר שירת הים בכל יום, כי קריעת ים סוף הוא בכל יום אצל כל יהודי, שאיש ישראל הוא קומה שלימה מריש כל עלמין עד סוף כל עלמין ועובר בכל יום כל מה שעבר על כלל ישראל במדבר, עד שבשביל שיגיע אליו מזונו, מוכרח לעבור כמה וכמה הסתרים וצריך בשביל זה להידבק באמונה בכל ליבו ונפשו, עד שמשתלשל אליו המזון בדרך נעלם ומתגלה המן, ובשביל זה צריך לומר שירת הים בכל יום, מחמת שעבר עליו קריעת ים סוף, קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, וכן רואים בכוננת האכילה מהאריז"ל, שכל אכילה היא מן, כי היודין של שם הוי"ה ואה"ה בגימ' מ"ן.

וכל יהודי אוכל מן, אך יש שאינו יודע שאוכל מן ובעודו אוכל לחם מן השמים, יש לו תלונות על השי"ת ח"ו, "וילונו כל עדת בני ישראל על משה" (ט"ז, ב'), "שטו העם ולקטו", 'שטותא הוו נסבי לגרמייהו' (זוה"ק ח"ב ס"ב:), ער מיטשעט זיך בחינם, (הוא

והנה כתב בספר הקדוש והנורא ברית מנחה, שפסוק "ונהר יוצא מעדן להשקות", נוטריקון וימ"ל, שכדי לזכות לנהר יוצא מעדן להשקות, שהוא גילוי המוחין קדישין והארתם בלב, צריך מקודם למול ערלת הלב, שרק אז אפשר להידבק בחיי החיים, וכמו אברהם אבינו עליו השלום שלמד כל התורה אף שרב לא היה לו ואב לא לימדו ונעשו שני כליותיו כשני רבנן וכו', והיינו על ידי שמל עצמו זוכה למעייין החכמה ונהר יוצא מעדן כנ"ל שמשתלשל ויורד עד הכליות, כך אצל כל איש ישראל צריך למול עצמו כדי לזכות על שפע נהר העליון.

וברית מילה הזו היא בחינת קריעת ים סוף, כדאמר במדרש (ילקוט"ש תהילים קי"ד) "הים ראה וינס", מה ראה, ראה ארונו של יוסף יורד לים, אמר הקב"ה, ינוס מפני הנס, שנאמר "ויעזוב בגדו בידה וינס ויצא החוצה", שכל קריעת ים סוף וגילוי נהר העליון דנפיק מעדן, נעשה בכוח ארונו של יוסף שהוא קדושת הברית, כמ"ש "וייקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל לאמור פקוד יפקוד אלוקים אתכם", שכל בחינות משה רבינו, היינו הוצאת בני ישראל ממצרים וקריעת הים ונתינת התורה, הכול על ידי לקיחת עצמות יוסף, שאי אפשר לזכות לאור החכמה לולא בחי' קריעת ים סוף וארונו של יוסף הצדיק.

וכמו שבגשמיות צריך סכינא חריפתא לקיים הברית מילה, כך במילת ערלת הלב צריך סכין חד כתער, והיינו "יראת ה' ראשית דעת", כידוע שסכין היא בחי' מידת הדין וכמו כן היראה והפחד שיש לו מהרבש"ע הם מידת דין העליון שעל ידם מסיר ערלתו ומטיף דם מילה בכוח מסירות נפש, "כי עליך הורגנו כל היום", "ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמייך ואומר לך בדמייך חיי", שבכוח זה עולה וזוכה לחיים עליונים מנהר היוצא מעדן, כי הנה אברהם אבינו ע"ה עד שלא מל עצמו לא זכה לבנים, כי היה הנהר סתום ונעלם, ועל ידי הברית נטה ה' אליו כנהר שלום וזכה למעבר פירין ואיבין, וכן הוא בנפש איש ישראל, שיש בחי' ערלה המכסה הלב, וא"א להיות לו הולדה ברוחניות, להוליד חידושים אמתיים בתורה והשגות בעבודת ה', בלי שיטיף מקודם דם ברית על ידי יראת ה' כנ"ל.

זהו היה עסק הצדיקים הגדולים, שהכניסו עצמם ביראת השי"ת עד שנתקיים בהם "בעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו", וכדמבואר מצדיקים, שכמה שיש יראת השי"ת בליבו כך שורה הפחד על פניו, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, שזה בחי' קדושת יוסף הצדיק, "ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו", אמר הקב"ה ינוס מפני הנס, "ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ", וידוע המעשה שאירע בעיר אחת שהזמינו את הרה"ק המאור עיניים להיות מוהל בברית ואת הרה"ק ר' אברהם המלאך כיבדו בסנדקאות, וכיון שהיה ר' אברהם המלאך סגור בחדרו תמיד, נאספו כל בני העיר לבית המדרש לחזות בזיו פניו בשעת הברית, והיה כעברו על מפתן בית המדרש, היתה אימה גדולה על כל הנמצאים ונפוצו לכל עבר כאשר ינוס איש מפני הארי, וגם הרה"ק המאור עיניים תקפתו חיל ורעדה ונשטמ החלף מידי ויתעלף, ואחר שהקיץ ערך הברית בלא ברכה מרוב פחד מפני הרה"ק ר' אברהם המלאך.

גם ידוע מהרה"ק הרבי ר' זושא שביקש מן המגיד הגדול לזכות למדרגת יראת ה' של הרמב"ם (ומסופר שקיבל ולא יכל לסבול) והראה לו המגיד את הרה"ק רבי

מייגע עצמו לחינם), כי אפשר לחיות כמו כלל ישראל במדבר ולאכול מן ולהתהלך בתוך ענני כבוד, ואפילו בזמנים האלו ממש יכול כל יהודי לזכות לכל זה, כי ענני כבוד הם ענין השמחה שיש לאדם שהם אורות מקיפים, וכמו שכתב מהמגידי הגדול הרבי ר' בער, בפירושו 'צהבו פניו של רבי', שהוא ענין אורות מקיפים וכו', וכל יהודי כשיש לו שמחה גדולה ומאמין באמונה שלימה שהרשב"ע חיי החיים הוא איתו ומקיפו מכלל צדדיו והוא בתוך האור, אז הוא ב אותו בכל פינות ופאות, פונה לימין למידת החסד, הוא בשמחה גדולה ותשוקה אל השי"ת, והוא 'ענן ימים' של צד חיי מוקף בענני הכבוד מלמעלה ומלטה ומלפניו ומאחוריו ומימינו ומשאלו, שזו היא נקודת השמחה שמקפת ימין, פונה לשמאל למדת הגבורה, הוא נזכר שיש בורא בעולם והעולם אינו הפקר, וזוהו הפחד בא לו שמחה בליבו, וזוהו ענן של צד שמאל, פונה לפניו אל מדת התפארת, הוא שש ושמת בשמחת התורה, וכך כל ענני הכבוד הם שבע שמחות גדולות ונפלאות, "שובע שמחות את פניך"... (רעווא דרעוין בשלח תשע"ג)

כל מיני קושיות על ההסתר הגדול לכאן שנראה לו ברור שהשי"ת שכח ממנו וכל מה שעושה אין מצליח בידו וכדו', והלא לפני רגע קטן השתומם אותו אדם על הידיעה שקלטו אזניו שאותו אב שכח את בנו ברכבו, ובשום אופן לא נתקבל על דעתו איך יתכן שישכח אב את בנו, והקב"ה בעצמו טוען את אותה הטענה כלפי כל אחד ואחד, והנביא ישעיה (מ"ט, י"ד - ט"ו) זועק בדם ליבו על הטענה של "ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני" ומשיב מיד "התשכח אשה עולה מרחם בן ביטנה", ומדגיש הכתוב ואומר שזה יכול לקרות שישכח אדם את בנו כפי שאנו שומעים לדאבוניו שאירע מידי פעם, אולם אצל השי"ת לא שייך שיקרה כן "וגם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך", כי אנו חלק אלוהי ממעל כביכול מעצמותו ית' ממש, וכלל הוא שאין שוכחים את מה שהוא חלק ממנו בעצמו!

טענה נפוצה היא בעולם כפי אנשים רבים שבזמנינו מתקיים לנגד עינינו בחיי של 'עזב ה' את הארץ' וגודל ירידת הדורות גרם שלא יהיו צדיקים אמיתיים בדור כמו שהיה פעם, וגם הכח להתעלות אינו קיים כמו שהיה קיים בדורות עברו, וא"א להשיג השגות אמיתיות ומדריגות נעלות וכדו', אולם אם נתבונן מעט נבחין עד כמה בוער לו ליצר הרע להשריש טענה זו כ"כ בלב כל העם עד כי קשתה המלאכה מאד לשכנעם לשנות דעתם ולהוכיח להם כי טעות בידם, וכי יעלה על הדעת שהיצר רוצה בטובתנו? אנו צריכים לשאול את היצר מהו האינטיטשטע שורה' (מה השורה התחתונה) שהוא רוצה בשכנעו טענה זו, וממילא כבר נידע את האמת...

תגלון פתגמין פתגמים ורעיונות בעבוה"ש

איתא בספרים הקדושים על גלות מצרים שהדיבור היה בגלות. ובדרך הלצה אפשר לומר, הדנה כל דבר שיש בעולם היה חקוק תחילה בעצמותו ית' ונאצל לתחתונים בהסתרות וצמצומים באופן שיוכלו התחתונים להשיגו, אמנם אף אחר כל הצמצומים וההסתרות עדיין הוא חלק מעצמותו ית' ואינו נפרד ממנו ח"ו, רק הוא בהסתרת תחת הלבושים. והנה הבורא ית' הוא תכלית הטוב ולא שייך אצלו מציאות של רע כמאמר זוהרר "לית שמאלא באהי עתיקא" (שבמדריגה העליונה ביותר הנקראת עתיק אין שם מציאות של שמאל כלל, רק הכל הוא ימין בחיי חסד), נמצא שבאמת אין שום רע בעולם כלל רק כל מה שיש בעולם הוא כולו טוב, כי הלא הכל חקוק אצלו ית' והוא כביכול כולו טוב, ומה שאין רואים בכל המאורעות את הטובה שלהם הוא מחמת ההסתר מצידנו, ובאמת יש כח ביד כל אדם להתרגל לראות את הטובה שיש בכל מצב שהוא ע"י שיראה את העולם בהשקפה נכונה של תורה ובמבט של אמונה וביטחון, וגם בזמנינו כשהעולם שרוי בהסתרה שבתוך ההסתרה אם יתרגל לראות הכל בהשקפת אמונה אמיתית בלי שום נגיעה כלל, כצופה מן הצד, יראה שהכל הוא טוב.

ובדרך הלצה, אולי זהו הכונה שהדיבור במצרים היה בגלות, שלא היה מי שיאמר שהכל הוא טובה, כי אילו היה מי שיחזק את העם בדברי אמונה וביטחון לקבוע בלב שהכל רק טוב אלא שנסתר מעינינו, היה קושי הגלות פוחת...

מצינו הרבה בש"ס על תנאים ואמוראים שפגשו את אליהו הנביא, ולדוגמא מצאנו לשון בגמ' "רבי יהושע בן לוי אשכחיה לאליהו הנביא" וכדו', ויש להתבונן בלשון הגמ' ריב"ל אשכחיה, דמשמע כאילו פגש בו באקראי, ולכאורה וכי אליהו הנביא מסתובב בשווקים וברחובות כשאר בני אדם המהלך ופתאום פוגשים בו באקראי בלי הכנה ומדברים עמו מעט ואח"כ ממשכינים בדרך, והלא גילוי אליהו הוא מעמד נורא וזכות אשר מעטים זוכים בו ולא סתם פגישה אקראית בעלמא. ויתכן הכונה עפ"י מה ששמעתי מהרה"צ רבי אהרן מרדכי רוטנר שליט"א שהיה מרגלא בפומיה דצדיקי בית בעלזא זי"ע אשר אמרו שגילוי אליהו אינו מצוה... והיינו שיש אשר ישימו מגמתם להתעלות בעבודה בכדי לזכות בגילוי אליהו, אולם האמת שגילוי אליהו אינו מצוה ואין בו שום תכלית, רק אם עובדים את השי"ת באמת מתעלים ומזדככים עד שזוכים במתנת חנים לגילוי אליהו. וזה נרמז שפיר בלשון הגמ', שאלו התנאים ואמוראים היו הולכים בדרכי העבודה והתעללו בעולמות רוחניים לשם ה', רק כדי לעבוד אותו ית' ולעשות לו נחת רוח, וכיון שהגיעו למדריגה מסוימת אשר בה זוכים לגילוי אליהו, פגשו את אליהו הנביא באקראי, ודייקא באקראי כי לא זו היתה תכלית כוונתם, כי מגמתם היתה לעבוד את קונם ולא לזכות לגילוי אליהו. ובין תלמידי הבעש"ט הקדושים היו כמה אשר דחו את אליהו ולא חפצו בגילוי אליהו עפ"י יסוד זה שנתבאר. והאמת שמאמר זה יסוד גדול ועמוק הוא בעבודת ה' לא רק בענין גילוי אליהו, אלא בתכלית כל עבודה שהיא בכלל

חז"ל אמרו על קוב"ה שהסתכל באורייתא וברא עלמא, ואנו צריכים להסתכל בעולם ולראות את האורייתא שבו... הנה מעת לעת שומעים על מאורע קשה מאד, אב ששכח את בנו ברכב. לפעמים ברחמי שמים עוד יש הספק בידם להציל את חיי הילד, ופעמים ח"ו נגזרת גזירה מלמעלה ה", וכאשר קורה כמקרה הזה, מיד עוצרים הממונים על החוק את האב וחוקרים אותו היתכן שהתירשל בשמירה על חיי בנו וכו'. ויש להתבונן, אם יבוא אי מי וישאל על מה כל הרעש, הרי לפני שנה לא היה לו את התינוק הזה ורק חודשים ספורים לפני כן נולד לו התינוק ועוד לא הספיק להתרגל לזה, ולכן שכח אותו ברכב... הרי אין לך שטות גדולה מזאת! כי הבה חקוק בעומק לב הוריו בקשר בל ניוטק המתבטא בכל ההרגשים, ועל כן מבינים הכל את גודל התמיהה איך יתכן ששכח אב את בנו.

אמנם למעשה רואים בני אדם סובבים והולכים בעולם עם קושיא גדולה אשר נדמה להם שהיא משברת סלעים ומפרקת הרים "למה שכח הקב"ה ממני", ומקשה האדם

אנפין חדתי חידושי תורה על פרשת השבוע

נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעוזך אל נוח קדשך (שמות ט"ו י"ג). בסוף שירת הים אומרים "שמעו עמים ירגוזו" וגו' ששמעו הכל מן הניסים והנפלאות ונפרסם שמו ית' בעולם, לזה הפסוק אשר בו מסופר שירד ה' בעולם לגאול בחסדים את עמו ישראל, **נחית בחסדך עם זו גאלת גימ' שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד** עה"כ, להורות על גילוי שמו ית' בעולם.

עוד יש לרמוז בפסוק מה שאמרו חז"ל על קריעת ים סוף שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, כלומר שהאיר השי"ת אור גדול ונורא לישראל שזכתה אף השפחה לראות יותר ממה שזכה יחזקאל הנביא לראות, וביתר עומק הכוונה שניתן כח עליון לישראל להעלות מ"ן כדי להמשיך עוד שפע כמו שמבואר בכוונות האריז"ל שבידידת אור ושפע למטה מקבלים התחתונים כח להעלות מ"ן, ובהעלאת המ"ן מעוררים התעוררות למעלה להשפיע עוד לתחתונים, והעלאת מ"ן עולה עד השורש העליון שהוא סוד בקיעת הא', עולם עליון ביותר עוד לפני תחילת השתלשלות עולמות הא' ב'. וכיון שכל זה אירע בקריעת הים, לזה נרמז בפסוק **נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעוזך** שעולה בגימ' אלף תרפ"א כמספר השם כ"ב של ברכת כהנים (אנקת"ם פסת"ם פספסי"ם דיוגסי"ם) עם עוד כללות כ"ב, וכח השם הזה מעורר את שפע היסוד העליון להשפיע לתחתונים, וכן בכח השם הזה לעורר העלאת מ"ן כידוע, והמ"ן שהעלו הגיע עד לראשית כל המדריגות כאמור, והיינו סו"ת **נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעוזך אל גימ' בדיוק וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם**, גם תיבת נוח"ה (נוה קדשך) במילוי עה"כ גימ' קד"ם. וזהו "נחית בחסדך עם זו גאלת" שירד ה' להאיר למטה, "נהלת בעוזך" עוז מלשון כח, שבהארת האור לתחתונים ניתן כח לישראל להעלות מ"ן, ולהיכן העלו מ"ן, "אל נוח"ה קדשך", עד השורש העליון שהוא קד"ם גימ' של נוח"ה כני"ל. גם **קדשך** במילוי עה"כ גימ' **תפארת** בחי' יעקב העולה עד קדם, ותיבת **קדשך** בפשוט ומלא עה"כ עולה גימ' כמספר חשבון כל כ"ב אותיות התורה (אבג"ד וכעוזה"ד) עם עוד ה' כוללים דמנצפ"ך וה' כוללים דה' מוצאות הפה, והיינו סוד השם כ"ב הנ"ל ואכהמ"ל.

מכון לשבתך פעלת הוי"ה מקדש הוי"ה כונונו ידך (שמות ט"ו י"ז). הנה בכח הנס הגדול בריקעת הים הכין השי"ת מקום משכן לשבת בו בתחתונים, שראו הכל את נוראות פעולותיו ואחדותו ית' בגילוי ממש בתחתונים סוד יחודא תתאה, לכן **לשבתך פעלת הוי"ה** גימ' בדיוק **ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד** יחודא תתאה.

ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה (שמות ט"ו כ"ג). הנה היה כאן בחי' של העלאת מ"ן מישראל, אע"פ שבפשטות נראה כל הענין כפגם שהתרעמו וכו', אולם רואים שלמעשה עלה בידם לעורר בזה את השפע בחי' מ"ד (מייני דוכריין) שקיבלו מים לשתות, [וגם כמו שאמר הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע שמהעבירות שלהם נעשה תורה...], ולזה נרמז בפסוק **ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה** גימ' ג"א תש"ד כמספר השם מ"ב של אנא בכח הוא השם המעלה מ"ן עם עוד ג' היינו כללות הגי' מ"ב כדאי' בחז"ל כי אין טיפה יורדת